

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. - (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे - २०२३

प्रथम वर्ष

सत्र - १

विषयः- आधुनिक भारत - भारताचा स्वातंत्र्यलढा (HCG-101)

E (100 Marks)
Batch – 2020-21/2021-22 /
2022-23

दिनांक: २६/०५/२०२३

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घेतरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)

१. इस्ट इंडिया कंपनीच्या साम्राज्यविस्ताराची माहिती द्या.
२. १८५७ च्या उठावाच्या विविध कारणांची चर्चा करा.
३. एकोणिसाब्या शतकातील धार्मिक सुधारणा चळवळींची माहिती द्या .
४. जहालमतवादाच्या उदयाच्या कारणांची चर्चा करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)

१. इस्ट इंडिया कंपनीचा राज्यकारभार आधुनिक भारताला काही बाबतीत फायद्याचा तर काही बाबतीत तोट्याचा ठरला - स्पष्ट करा.
२. १८५७ चा उठाव अयशस्वी का झाला ?
३. एकोणिसाब्या शतकातील सामाजिक सुधारणा चळवळीचे स्वरूप स्पष्ट करा.
४. भारतीय स्वातंत्र्याविषयीच्या विविध योजनांची माहिती लिहा.
५. 'आझाद हिंद सेना' यावर टिप्पणी लिहा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)

१. १८५७ चा उठाव
२. लो. टिळक
३. सशस्त्र क्रांतिकारी चळवळ
४. म. गांधी

Translation in English

Sub: Modern India – India's Struggle for Freedom (HCG-101)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Give information about East India Company's expansion.
2. Discuss the various causes of the uprising of 1857.
3. Give information about the religious reform movements of the nineteenth century.
4. Discuss the reasons for the rise of Extremism .

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Explain how the rule of the East India Company was beneficial in some respects and disadvantageous in some respects for modern India.
2. Why did the Uprising of 1857 fail?
3. Explain the nature of the social reform movement in the nineteenth century.
4. Write information about various schemes about Indian independence.
5. Write a note on Azad Hind Sena.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Uprising of 1857
  2. Lok. Tilak
  3. Armed Revolutionary Movement
  4. M. Gandhi
-